

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 475/2020 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sähkön siirtohintojen alentamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Pia Kauman /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 475/2020 vp:

Sähkön siirtohintapaketin piti tulla eduskunnan käsittelyyn jo toukokuun alussa, mutta nyt eduskunnalla on laista työstetty versio. Milloin eduskunta saa käsiteltäväkseen lakiesityksen, jossa jatkuvasti nouseviin siirtohintoihin puututaan tehokkaalla tavalla ja

aikooko hallitus ottaa huomioon tässä kirjallisessa kysymyksessä ja tässä kysymyksessä mainitussa lakialoitteessa esitetyt neljä toimenpidettä sähkön siirtohintojen hillitsemiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman mukaan toteutetaan sähkön siirtohintoja hillitseviä toimenpiteitä, kuten kehitetään sähköverkon joustavuutta ja vaihtoehtoisia tapoja varmistaa sähkön toimitusvarmuus erityisesti haja-asutusalueilla. Lisäksi selvitetään mahdollisuus rajoittaa nykyisestäään sähkönsiirtomaksujen vuotuista korotusta. Hallitusohjelman mukaan hallitus ottaa päätöksenteossaan huomioon myös elintärkeän infrastruktuurin toimivuuden sekä väestön toimeentulon ja toimintakyvyn. Hallitusohjelman mukaan huolehditaan elämisen ja yrittämisen edellytyksistä koko Suomessa monimuotoisesti alueiden ja kaupunkien tarpeet huomioon ottaen ja turvataan harvaan asutuilla alueilla ja saaristossa ihmisten oikeudet peruspalveluihin alueiden yhteistyötä tukemalla, uusilla toimintatavoilla ja riittäväillä resursseilla (palveluiden saataavuus, yhteiskunnan turva, liikkumisen edellytykset).

Hallitusohjelman mukainen sähkön siirtohintoja koskeva hallituksen esitys on ollut tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2020. Valmistelussa on ollut mukana siirtohintoja koskevien toimenpiteiden lisäksi myös EU:n puhtaan energian paketin täytäntöönpanoon liittyviä säännöshdotuksia. Esityksen valmistelu oli keväällä jo pitkällä, kun eduskunnan puhemiesneuvosto teki 24.3.2020 päätöksen valiokuntatyön järjestämisestä poikkeusolojen aikana. Päätöksen mukaan valiokunnat käsittelevät toistaiseksi vain välttämättömät valtiopäiväasiat. Sittenmin eduskuntaryhmät ovat vielä sopineet tarkentavasti, että koronakriisin aikana ei tuotaisi eduskuntaan poliittisesti kiistanalaisia asioita.

Valtioneuvoston kanslia antoi 17.4.2020 ministeriöille ohjeen, jossa se totesi Covid-19 -epidemiasta johtuvan poikkeustilanteen vaikuttavan lainvalmistelun etenemiseen ja eduskunnan työskentelyyn. Tilanteesta johtuen ministeriöitä ohjeistettiin saattamaan valtioneuvoston yleisistunnon käsiteltäviksi vain sellaisia hallituksen esityksiä, jotka olisi välttämätöntä käsitellä eduskunnassa

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 475/2020 vp

kevätistuntokauden aikana. Tällaisiksi katsottiin hallituksen esitykset, jotka koskevat määräaikaista säädöksiä, joiden tarpeellisuus johtuu poikkeusoloista tai jotka ovat muista syistä, esimerkiksi valtiosopimuksen voimaansaattamisen tai EU-säädösten toimeenpanon takia, kiireellisiä.

Työ- ja elinkeinoministeriö päätti valtioneuvoston ohjeen antamisen jälkeen jakaa valmistelussa olleen hallituksen esityksen kahteen osaan ja erottaa kiireelliset, jo myöhässä olleet EU-säännösten täytäntöönpanoa koskevat säännösehdotukset erilliseksi hallituksen esitykseksi (HE 64/2020 vp), joka annettiin eduskunnalle 7.5.2020.

Poliittista keskustelua herättävä sähkön siirtohintoja koskeva hallituksen esitys on tarkoitus tuoda eduskuntaan syyistuntokauden kuluessa edellyttäen, että eduskunta tekee uusia linjauksia hallituksen esitysten käsittelyyn ottamisesta.

Hallitus on kirjallisen kysymyksen tekijöiden kanssa samaa mieltä tavoitteesta, että sähkön siirtohintojen hillitsemiseksi tarvitaan toimenpiteitä. Kirjallisessa kysymyksessä mainittuun pääasiassa kokoomuksen kansanedustajien tekemään lakialoitteeseen sisältyy kuitenkin joukko perustavanlaatuisia ongelmia: ristiriita EU:n lainsäädännön ja EU-tuomioistuimen oikeuskäytännön sekä perustuslain perusoikeutena turvaaman omaisuuden suojan kanssa sekä sähköverkkojen omistajille avautuva mahdollisuus nostaa yrityskaupoilla verkkoyhtiöiden tasearvot ja samalla siirtohinnat keinotekoisesti korkeiksi. Lakialoitteen toteuttaminen keskittäisi sähköverkkojen tuotot muutamalle suurimmalle verkkoyhtiölle samalla, kun sähköjärjestelmän pitkäjänteinen ja alueellisesti kattava kehittäminen vaarantuisi. Hallitus etsii siirtohintojen hillitsemiseksi toimenpiteet, joilla tällaiset vaikutukset vältetään ja jotka ovat oikeudellisesti kestäviä.

Helsingissä 26.6.2020

Elinkeinoministeri Mika Lintilä